

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

3. Zelus læsæ fidei conjugalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](#)

Flet Philomela nefas incesti Tereos, & quæ
Muta puella fuit, garrula fertur avis.

III. (c) Disce præterea, quid sit irritasse Zelum conjugalem. Salomon Proverb. c. 6. *Zelus & furor viri non parcer in die vindictæ.* Tragicum est, quod ex Balinghen de triumpho castitatis refert Henric. Engelgrave Dom. 15. post Pentec. Vir illustris Pedemontartus, deprehensa uxore in adulterio, exarsit adeò, loris ut mœcho manus & crura constringi præcipierat; carnificis vices uxorem, ac pedisquam, eius lenam, subire coegerat, & amasium ad trabales clavos parieti infixos suspendere. Quo suppicio peracto, fenestras & ostium infamis cubiculi opere camentario occludi, & illuc conjugem cum ancilla includi curavit, pane & aqua per angustam rimam suppeditata; donec putrescentis cadaveris intolerabili fœtore ambæ horrendum in modum contabuerunt. Similis & reciprocus, quin etiam furentior est Zelotypia uxorum in maritos ruptæ conjugalis fidei reos. Ille enim implacabiles rugiunt, & saeviunt non aliter, quam leænæ vel tigrides raptis catulis, nec prius defistunt, quam furori suo, maritali sanguine litarint. Ita scribit Cicero lib. 2. offic. Alexandrum Pheræum Thessalorum regem, à Thebe uxore interfectum propter pellicatus suspicionem. Et Justinus lib. 26. narrat, Demetrium Antigonî Macedonum Regis filium, jussu Arsinoës uxoris interemptum, quod cum Berenice socru stupri consuetudinem haberet. Clytemnestra audito Agamemnonem maritum Chryseidos Thebanæ puellæ amore teneri, se adulterio cum Ægistro polluit, & eius ope, maritum interemit. Sed multorum instar est, quod scribit Apollonius Rhodius lib. 1. Argonaut. Lemnias mulieres Zelotypiâ incensas, quod mariti captivas quasdam feminas adamarent, eos omnes, & præterea genus universum masculinum obtruncasse. Memorabile est, quod de Chiomara Tolisto-Boiorum regina refertur, eam pudoris sibi captivæ à Centurione erepti injuriâ concitatam, dum persoluto lytro, osculum ab absente rapit odiosus amator, homini nihil tale metuenti per duos servos caput abstulisse, illudque ueste involutum, velut opimum pudicitiae triumphantis spolium ad mariti pedes abjecisse. Andreas Brunner in Annal. Boior. ex Val. Max. lib. 6. Verè Satyricus:

----- mulier saevissima tunc est,

Cum stimulos pudor admovet. Juven. Sat. 10.

Et Seneca in Medea:

Nulla vis flammæ, tumidique venti
Tanta, nec teli metuenda torti,

(c) Zelus fidei conjugalis lata.

Quanta

Quanta cùm conjux viduata tædis
Ardet, & odit.

Et Ovidius lib. 2. de arte amandi.

Sed neque fulvus aper media tam sœvus in ira est,
Fulmineo rabidos dum rotat ore canes.
Nec lea, cùm catulis lactantibus ubera præbet,
Nec brevis ignaro viperæ lœsa pede.
Gemina quām socii deprensâ pellice lecti
Ardet, & in vultu pignora mentis habet.

De Progne idem Naso:

Nec mora: traxit Ityn veluti Gangetica cervæ
Lactentem fœtum per silvas tigris opacas:
Tendentemque manus, & jam sua fata videntem
Et Mater, Mater, clamantem, & colla petentem
Ense ferit Progne, lateri quā pectus adhæret,
Nec vultum vertit; Satis illi ad fata vel unum
Vulnus erat.

In hanc rabiem efferat sive viros, sive feminas dolor, quos ultio violati thalami stimulat. Nec raro sola suspicio immanes in hac Scena tragedias excitat. Nota est historia de Ludovico Severo, Bojorum Principe, Donawertæ sedem habente; qui ob litteras ad Mariam conjugem, feminam integerrimam, à Ruchone dynasta datas, & ab ipso interceptas, ac malè intellectas, primò latorem, tanquam lenonem ferro obtruncavit; deinde præfectum aulæ jugulari, Matronam gynecæi præsidem ex alta turri præcipitari, conjugi caput per carnificem amputari jussit. Tot funeribus stetit unica temerati matrimonii suspicio. Ajunt Ludovicum prima statim à cæde nocte, sive facinoris fœditate, sive Mariae Manibus exagitatum, cùm barba florente, & juvenili, decoraque coma, cubitum se contulisset, ita incanuisse, ut manè senem septuagenarium referret, Raderus in Bav. Sanct. tom. 2. in vita Mariæ Brabantinæ.

IV. (d) In Tereo etiam appetet amoris impuri violentia, quem non reverentia saceri, non sacramentum fœderis, non leges, non jura matrimonij, uxorisque respectus, non denique Philomelæ preces ac lacrimæ, ab inferendo per vim & contumeliam puellæ stupro absterruerunt. Dum enim Thrax tyrannus omnia sibi licere existimat, quia omnia possit, non contentus violentum flagitium intulisse miseræ, amore mox in odium & crudelitatem verso, etiam gladio violat calamitosam,

& lingua,

(d) *Amoris impuri violentia.*